

KDAJ SEM V STRESU?

Stres povzročajo: ljudje, sovrstniki, druge živali (*plenilci – maček, beli dihur*), neprimerni nastanitveni pogoji in prehrana ter bolezni.

Podgane so v naravi plen, zato spretno prikrivajo znake bolečine ali bolezni. Že blage spremembe v njihovem obnašanju, apetitu in iztrebljanju so lahko pomemben znak, da je z vašim ljubljencem nekaj narobe.

Znaki stresa ali slabega počutja so: postanejo manj aktivne, manj jedo in hujšajo, imajo nenegovan kožuh, se ne zanimajo za okolico, se izolirajo od sos-tanovalecev, so zgrbljene in se nočejo premikati. Kadar je podgana bolna ali v stresu se lahko po-javi rdeč izcedek iz oči in/nos, ki ga imenujemo »krvave solze« in je izloček Harderjeve žleze in ni kri. Če lastnik opazi ta izcedek, je priporočeno, da podga-no pelje k veterinarju.

Nekatera urgentna stanja; priporočamo obisk pri veterinarju:

- oteženo dihanje
- driska, neješčnost
- ognojki, rane, krvavitev
- poškodbe (zlomi, zdrs kože z repa, padci z višine)
- živčni znaki

RAVNANJE S PODGANO

S podgano ravnamo nežno in mirno, brez hitrih gibov. Preden se je dotaknemo, se prepričamo, da je budna in se zaveda naše prisotnosti. Pustimo ji, da sama pride k nam in nas spozna. Dvignemo jo tako, da jo z eno roko primemo okoli trupa pod prednjimi nogami, z drugo pa podpremo njene zad-nje noge. Podgane ne dvigujemo za kožno gubo ali prijemamo za rep, saj se lahko ta hitro poškoduje. Ko jo držimo, vedno pazimo, da nam ne pade ali skoči iz naročja. Če nas ugrizne, jo varno odložimo, kar običajno pomaga, da sprosti ugriz.

BOLEZNI, KI JIH LAHKO PRENAŠAM

Zoonoze so bolezni, ki se prenašajo iz živali na človeka

Dermatofitoza

Salmoneloza

Trakulji *Rodentolepis diminuta* in *R. nana*

Ukrepi:

Poskrbimo, da je podgana zdrava, ob znakih bolezni pa jo nemudoma odpeljemo k veterinarju. Zdravljenje živali in razkuževanje opreme izvajamo po navodilih veterinar-ja. Preprečujemo tudi stik z drugimi (*domačimi in divjimi*) živalmi.

KDO SEM?

PODGANA

(*Rattus norvegicus domesticus*)

Pričakovana življenjska doba	2-3 let
Telesna masa	400-800 g
Dolžina telesa	23-28 cm
Spolna zrelost	6-8 tednov
Brejest	21-23 dni
Število mladičev	6-16
Optimalna temp. okolja	18-26 °C
Zahtevnost/čas	
Denar	
Obiski veterinarja	

Javni štipendijski, razvojni,
invalidski in preživninski
sklad Republike Slovenije

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Univerza v Ljubljani
Veterinarska fakulteta

S ČIM SE PREHRANJUJEM?

Podgane so vsejede. Osnovna hrana so komercialno pripravljene peleti za podgane.

Priboljški, ki jih lahko ponudimo vsak dan (malo):

- zelenjava (brokoli, cvetača, buča maslenka, korenje, navadna zelena ...)
- sadje (jabolko, hruške, slive, marelice, banana, borovnice, robida, melona ...)
- meso (perutnina, govedina, kunec), kuhano jajce,
- navaden jogurt
- polnozrnat kruh, pasji briket (občasno)

Ker so nagnjene k debelosti, jim oreščke, semena, sir in komercialno pripravljene posladke ponudimo le redko.

Hrana, ki je ne dajemo:

- pečke jabolka, avokado, mango, citrusi
- sir s plemenito plesnijo
- čebula, česen, surovo rdeče zelje, špinača, rabarbara
- arašidi, makovo seme
- mleko, nekuhana jajca, žuželke z vrta
- hrana za hrčke
- čokolada, čips, sladkarije ...

KDO JE PRIMEREN LASTNIK?

Podgane redko grizejo, so zelo pametne in se hitro učijo. So živahne nočno aktivne živali. Z njimi je razmeroma lahko ravnati, so radovedne in imajo rade družbo sovrstnikov in lastnika. Primeren lastnik je lahko vsak, ki je pozoren in ji nameni ustrezne bivalne pogoje, primerno prehrano in zdravstveno varstvo ter dovolj časa in denarja.

Potreben je tudi primeren prostor za namestitev kletke.

Kletko se čisti vsaj dvakrat tedensko oziroma po potrebi. Predvsem samci radi markirajo svoj teritorij. Dnevno potrebujejo svežo hrano in vodo ter izpust iz kletke, da se razgibajo.

KAJ POTREBUJEM ...

Vertikalna kletka iz nerjavečega jekla ali stekla in s polnim dnom (*visoka, čim večja, police na različnih nivojih*) 60-160 €

Neprašen nastilj (*žagovina, rezan papir, šota ali stelja iz koruznih storžev*) 5-10 €

Material za izgradnjo ležišča (*seno, mlet papir*) 3-5 €

Skrivališča (*vsaj eno za vsako žival*) 10-20 €

Igrala (*kolo za tek, tuneli, lestve, viseče mreže, lesene igrače za grizenje, veje*) 3-15 €

Transportni boks 15-20 €

Posoda za hrano 5-10 €

Napajalnik 5-10 €

Peletirana hrana za podgane (za 1 kg) 5-10 €

Priboljški (*zelenjava, sadje*) 2-3 €

Skupni stroški 120-260 €
Mesečni vzdrževalni stroški 20-25 €

POPESTRITEV OKOLJA

Podgane je najbolje nastaniti v paru ali skupinah, saj so zelo družabne živali. V kletko jim namestimo skrivališča, tunele, viseče mreže, lestve, kolo za tek, igrače iz vej, lesa, sena, kartona ali papirja ter veje in debela, katere lahko grizejo. Zelo rade raziskujejo zato je priporočljivo, da se jim hrano raztrosi po delih kletke ali pa se uporabi igrače v katere se skrije hrano in se morajo podgane potruditi, da pridejo do nje.

Izogibamo se neprimernim materialom (*plastika, guma, sintetični materiali*), ki bi jih lahko grizle in zaužile.

NEVARNOSTI

Iz dosega odstranimo nevarne predmete, strupene rastline in zavarujemo električne kable. Podgano ob izpustu iz kletke neprestano nadzorujemo.

KOMUNIKACIJA

Podgane za komuniciranje uporabljajo različne zvoke predvsem v območju ultrazvoka in telesno govorico. Kadar so vesele in zadovoljne lahko šklepetajo z zobmi, včasih pa tudi večkrat zapored izbulijo oči in jih povrnejo nazaj v normalnen položaj. Podobno lahko počno tudi, ko so v stresu. V tem primeru pogosto pride tudi do prekomernega negovanja dlake, predvsem s tačkami po glavi. Razigrana podgana lahko tudi poskakuje. Radovedna podgana, ki je odkrila nov vonj, se postavi na zadnje noge, visoko dvigne glavo in ušesa obrne naprej. Ko se počutijo ogrožene, lahko naježijo dlako, hodijo postrani kot rakovica ali zavzamejo t.i. »boksarski položaj«.

Podgane so nočno aktivne živali in lahko ponoči ustvarjajo precej hrupa, podnevi pa veliko spiyo, zato preden se podaš v nakup, dobro premisli, ali je izbira prava?